

Короната на една преславска Джоконда

Стр. 2

Българска кръв за свободата на Ломбардия

Стр. 4

За видимото и невидимото достигнало до нас

Италианските пътища, които минаха през Пловдив

Стр. 5

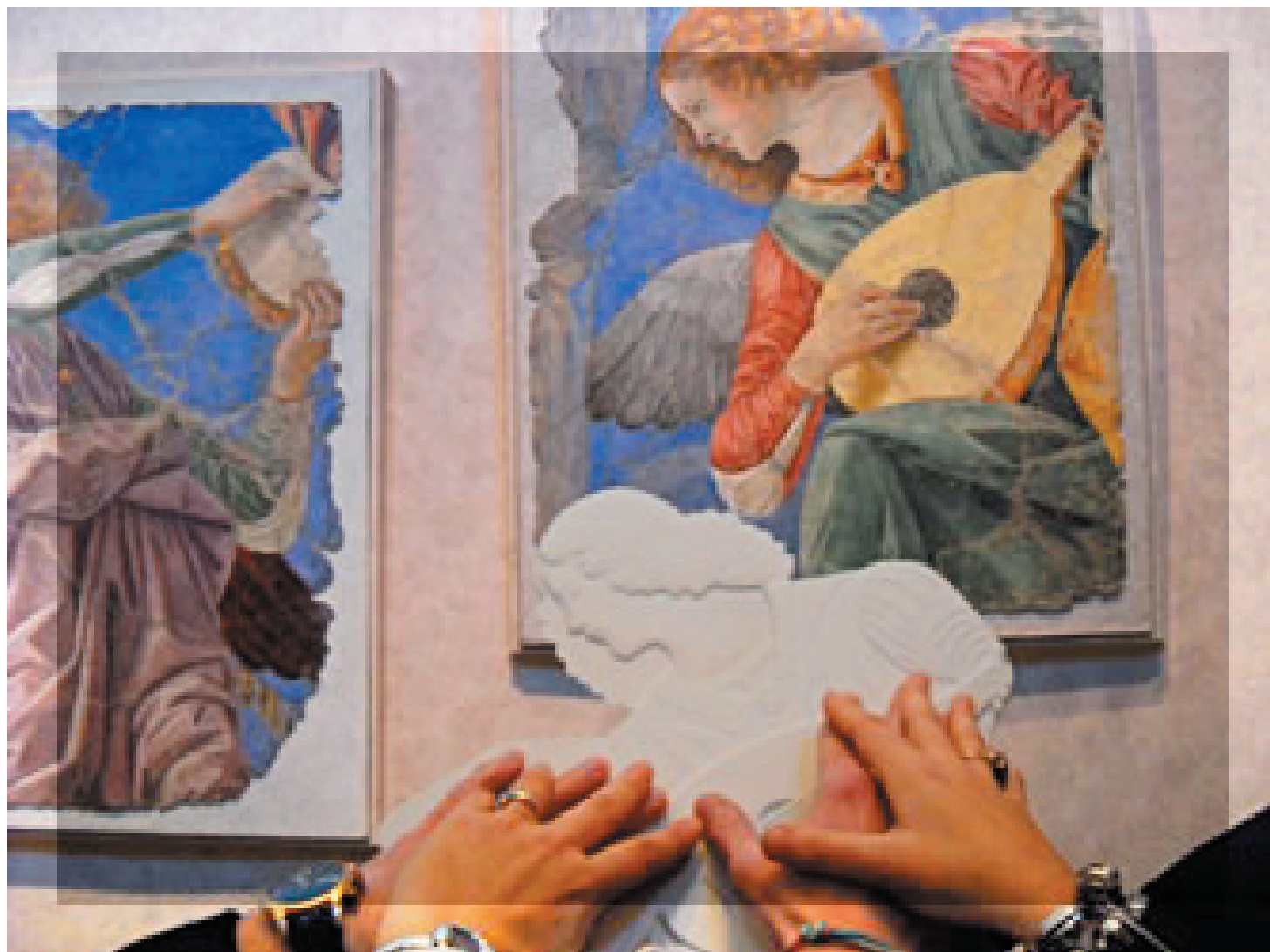

Българският глас Енрико ди Мазей

Стр. 10

Да виждаш с ръцете си...

Ватиканските музеи посрещнаха незрящи българи

Представете си света около вас като едно безкрайно черно, изпълнено само със звуци и аромати... Представете си света без огнените цветове на залеза, без багрите на лятото и есента... Представете си деня без слънцето и нощта без звездите...

Колко неща не могат да си позволят невиджащите, как може да им се обясни всичко онова, което ни заобикаля, как може да им бъде разказан Колизеума или фонтана ди Треви, как може да им се разкаже Римския форум или творбите на големите художници в галериите...

И въпреки това от няколко години Ватиканските музеи отвориха безвъзмездно своите врати на незрящите, за да покажат и разкажат папските колекции и съкровищата, създадени от хората през вековете. На 6 ноември т.г. за първи път трийсетина български туристи с увредено зрение имаха уникалната възможност да се докоснат до безценните творби на най-важния музей в света.

Туристическата обиколка в музеите беше специално организирана за незрящите българи, където освен Сикстинската капела, вниманието на публиката беше насочено и към тракийската култура, която заема една съществена част от изложените творби. Специалните посетители се докоснаха до антични древноримски съркофази с дионисиеви елементи и украси. За първи път те успяха да усетят и научат как са били изобразявани както Дионис, така и кортея от

съпътстващите го менади, сатири и силени.

Благодарение на ватикански музиколог, антрополог и изследовател слушателите успяха да чуят истинските звуци на възстановени тръстикови музикални инструменти, използвани в Дионисиевите празненства. Още с първите ноти българските туристи разпознаха звуците, които изключително наподобяваха тези на гайдата. Така папските музеи изведнъж им станаха някак близки, познатите мелодии сякаш ги върнаха дълбоко назад във времето, в забравените от всички нас легенди от нашата тракийска митология.

За незрящите посещението на музеите не е никак лесно, поради препълнените с хора зали, защото това е един от най-посещаваните музеи в света. За пореден път Светият престол доказва своята хуманност и милосърдие към страдащите и безпомощните, правейки съпричастен към своята мисия всеки един решил да се докосне до него. Ватиканските музеи, които са в действителност трезора на човешката култура и цивилизация, са отворени за всеки един гражданин на света, защото всички ние сме наследници на това огромно духовно и художествено богатство, което предшествениците ни са оставили и което ние сме длъжни да съхраним и предадем на онези, които ще ни последват.

Венета Ненкова

Азбуки

Короната на една преславска Джоконда ...или да откриеш България въпреки всичко

Здравка Владова-Момчева с една от нейните ученички

Винаги съм имала чувството, че светът наистина е малък, когато посещавам лондонските музеи. Там сякаш са събрани в стриктен конспект най-ценните находки на човечеството – реставрирани, обгрижени, номерирани и надписани. Един предметен учебник по глобална история – напред – назад във времето и пространството.

Английската събирателност, сякаш е дадена на всички обитатели на планетата като компенсация за нехайството или историческата липса на късмет, ощетили толкова много нации, включително и нашата. Турбулентно завихрени в балканската си съдба, понякога не домисляме колко струва „гордостта“ да ни има в лъскавите витрини на някоя световна експозиция. И как тръпката на откривателството може да развълнува нашите наследници, доста объркани в дилемата за свое и чуждо в мултикултурната поредица от богатства, изложена в Лондон за всеобщо разноезично възхищение ...

Обичам скулптура и затова уж случайно ги повеждам през секцията със статуите, населена с вгълбени художници, които рисуват мраморните пропорции на десетки съвършени тела. Скулптурни групи от камък и плът. Дали някой би се сетил да нарисува художниците в момент на творчество? Днес съм умозрително настроена, но Лора ме прегръща и възторжено сочи целувката на безсмъртните Дафнис и Хлоя, релефно гравирани на стената в огромно пано (снимката в приложението). Гигантска камей на любовта. Непроменена от древността насам. И точно толкова постоянно вълнуваща с тайнството на влюбените, които я повтарят и до днес. Снимаме се с моето усмихнато момиче в краката им. Мимолетни поклоннички на единственото чувство, което има смисъл в този живот.

Орлин и Ружа внимателно заобикалят саркофага на средновековни лорд и лейди, целомъдрено положени за вечен покой в перфектно изсечените си одежди върху капака на семейната гробница...Напредваме бавно. Възкликаваме. Харесваме. Губим се и се намираме в този събран свят, в който имаме щастието да споделим малко време. От фотографската секция ни дели само изложбата на бижута от всички човешки епохи. Не можем да я отминем! Кога друг път ще се потопим в златната река на миналото? А тя е всепоглъщаща. Изкусителна като съкровището на митичния цар Мидас. Докоснеш ли се до нея, па макар и само с очи, озлатяваш завинаги. Осребряваш се за спомен. И се поръсваш с диамантен прах чак до клепачите. За да тежат за бъдещи сънища. Тоналността на оживените ни разговори спада до шепот на джуджета, открили мината на своите мечти. Толкова сме заслепени

от скъпоценностите, че замаяни настъпваме посетителите по шедьовърните подметки. Огърлици с прелъстителни отблясъци, пръстени, осеяни с рубини и изумруди, шпаги, с инкрустирани фамилни гербове във всички багри на дъгата, малки кутийки за бижута, разгърнали в миниатюр цялата нежност на седефа и безкрайната твърдост на платинените си тайни.

- Господи, колко обичам украшенията - чувам се да казвам на Жанет от 9-ти клас - и половин година няма да ми стигне да съзерцавам всичко изложено тук!

Не беше много учителска констатация, но знам че съм разбрана правилно. Покрай мен, хипнотизирано чуруликат толкова много жени. Бъдещите такива ме усещат даже с намигване.

- Госпожо - тайнствено ме вика Тони - качете се на второ ниво. С брат ми открихме нещо уникално! Корона на българска преславска принцеса!

Просто излитам по стълбите. Дали диамантените искри не са развихрили фантазията на гимназистите? В края на кристалната секция, в скромен ъгъл са разположени артефакти – женски украшения от Балканите. Малка корона, създадена за девича глава, привлича вниманието ми с изяществото и непреходността на изработката си. Прилича на венец с фини и все пак възлести листа от позлатено сребро, украсени с тюркоазени топчета. Като тичинки за вечно разцъфване. Един неумиращ старт на младостта в безкрайността на предстоящото време.

Разтреперана зачитам коментарната бележка под експоната. Не вярвам на очите си! Короната на средновековната българска принцеса е закупена от Преслав в 1850 година, не се споменава от кого, на днешната стойност от 150 британски лири. Лаконично и унижително за българите. Възторжено и невероятно за техните деца. Рукват ме емоции, които те не трябва да усещат. Важно е само да спася радостта им, че са намерили и България в блясъка на големия свят. Витрината, предпазваща украшението, ме отразява с безразлична точност. И аз се усмихвам като Джоконда, неразгадаема за искрените вълнения на моите ученици. Сега разбирам какво би могло да се крие в тази усмивка. Милост за наивността на идващите след нас и горчивина към съзнаващите истината за себе си. А може би и малко надежда, че на световния подиум на изкуствата можеш да придобиеш самочувствие макар и с отломка от неизвестното минало на народа си, пометен, объркан, разпилян и пак събран от нещо българско, на което да се възхищават и другите.

- Хайде да отиваме във фотографската секция – напомням с бодър тон целта на нашето посещение.

И докато се събираме в оживена група към изхода, виждам лицата на тези неизкушени още, чисти души. Те преминават, отразени под дъгата на изящната преславска корона – български красиви Джоконди – всяка със своя загадка за бъдещето. Накъде ли ще ги отведе то? Може би към нови открития? Или към нови Българияи? Не зная. Но вярвам, че са осъзнали кои са. И се надявам, че вече са забравили цената, с която някой неизвестен сънародник е продал преславската корона в пътя и към световната слава.

Здравка Владова – Момчева

Преподавател в БНУ към Посолството в Лондон

За празника на Народните Будители 1 ноември

Първият ден на Ноември е официален празник в Република България и ознаменуваме делото на българските просветители, книжовници, революционери и будители на възраждащия се националния дух. На 1 ноември по села и градове в цяла България, народът почита паметта на онези свои предци, които със делата си, с просветителските си слова са били истински народни будители.

Първото неофициално честване на празника е осъществено в Пловдив през 1909 г. Всенародното преклонение дава основание през 1922 г. на Стоян Омарчевски, тогавашен министър на Народното просвещение, да внесе предложение в Министерски съвет за определянето на първи ноември за Ден на българските народни будители.

На 28 юли 1922 се обявява 1 ноември за официонационален и неучебен за всички учебни заведения празник. Въпреки голямото културно и патриотично значение, което е имал празникът на будителите, през 1945 г. той е отменен, защото се дублирал с Деня на светите братя Кирил и Методий, обявен тогава за празник на българската просвета и култура.

На 1 ноември 1990 г. е подновено честването на Деня на народните будители - книжовници, светци, мъченици и герои на славното ни и драматично минало.

Детелина Кирилова

Влиянието на траките и европейските народи наследили културата им

В началото бе словото ...

От последните изследвания става ясно, че за траките знаем съвсем малко да не кажем направо, че в някой научнаправление даже нищо. Малцина ще видят обаче онази невидима свързваща нишка не само между тях и съвременните българи. Нещо повече, изяснява се крачка по-крачка, че траки, славяни и прабългари имат един корен, а именно прародината между Инд и днешен Хузистан, както и провинция Бинблситан на ирано-иракската граница. Там и днес се раждат бели и руси хора, колкото и да е чудно. Неслучайно покрай Конференцията в Техеран през 1943 г. Хитлер е спуснал агенти в Иран, за да издирват древни арийски корени и реликви. И все пак нека да уточним, че „първоарийците“ са именно траките, а те имат родова връзка с келтите, хетите и готите. Забравен е обаче още един момент, че индоевропейци са и славяните и древните немци, а те въпреки заблудите на Хитлер са били с 60% общ корен, както и с този на свевите в Швеция. Оказва се, че славяните са със същия индоевропейски корен като траките, но се разселват почти пет или шест хилядолетия след тях. С ирано-сарматски корен са и прабългарите, а те идват към Балканите чак през

7 век, а този ирански и „древносарматски“ корен не е нищо друго освен връзка с индоевропейците. Излиза, че и трите народа са преплетени в гените на българите и са с едно потекло, но са дошли към Балканите през три различни епохи и то сравнително

раздалечени. Степната традиция личи както в керамиката им и изкуството ювелирно изкуство, така и в плетената ризница носена и от траки, славяни и прабългари. Също от бръснатата или спусната назад коса, признак на аристократично потекло. В древността се вярва още, че тази спусната отзад коса прави връзка с Боговете и дава общение на индивида. Плетената ризница е сред най- древните защитни облекла и не сковава боеца, както правят масивните спартански, римски или византийски брони, тя е обличана за бързи и подвижни сражения. Афинитета към коня е наличен и при трите форми на произход. Помислете и за кавалерийската сабя, тя е използвана и от славяни и прабългари чак до равното средновековие. Траките са и първите създатели, а те имат своята махайра (с лунарна форма) с променлива геометрия и страховитата ромфая, която описват както Омир, така и Плутарх, те са пример за напредък на военната наука. Цяла Европа ги привнася и използва векове наред. Днес траколожкият изследовател проф. Гайд е доказал податки за това оръжие дори в Библия Бесика.

Теодор Тодоров

Писмените знаци оставени от траките

За буквите, писмеността и Орфей

Още през седмо хилядолетие преди новата ера един автохтонен народ на Балканите създава първите йероглифи, руни и прави преход към нова писменост. Към петото хилядолетие вече се наблюдават три вида тракийска „бохарска“ писменост, която днес е частично разшифрована. Това е азбуката, която съвременни изследователи смятат, че създал самият Орфей и не се чудете, че такава се намира и в Мала Азия (в днешна Турция), а също в Египет. Тя има досег до коптите, а тракийски гилдийни занаятчийски представители са я пренесли във своите квартали в Египет. Преди това обаче Египет и дори Крит бил ударен успешно от племето хиксус, което не е нищо друго освен първотраки. Тук в Италия те са били известни като пелазги, както ги наричат и гърците, а тези пелазги са граничили тук на Апенините и по илирийското крайбрежие с етруски и самнити. Оказва се, че именно траките са създали „крито-микенското“ (минойско) писмо от линейар – А и Б, но има още една истина! Траките, които са оформени като народ отделно от всичко предошли към 4 хилядолетие са конен народ, който се премесва със заварено земеделско население и поусяда. Именно тогава се обарзуват поселенията на т.нар. трачес. Много днешни названия на местности и крепости в България крият кода на траките, но това се криеше доскоро. Целенасочено се говореше дори от уважавани университетски дейци, че траките били безписмен народ, което е най-несериозното твърдение днес. В зоната на Велико Търновско има крепост на име Кутра, а „кутра“ означава „сияен хълм“ или „сияен купел“ на този древен език. Учудваща прилика има в това название и с кутригури, но траките са пишели обръщайки думите понякога в обратен ред. Трансформирано на латиница това означава „куатро-турне“ или „турнеалис“. Това значи четирикулие или четири-хълмие, контролен пункт. Подобна трансформация има и названието на река Ятрус (Янтра), като окончанието „ра“ означава сила, а „ят“ е свързано с ян(янг), дали е случайно, че и при тибетците има понятието „Янтар“ мистичен философски елемент, който е вечнотечащ? Като се замислим Кутра би било и трансформация и на „траку“, а както казах, те са пишели и

обратно. Всъщност обратният словоред им е дал слава на магове и мистични жреци-войни. Те пазели стара традиция във военната наука предавана от хилядолетия. Тази духовност няма аналог никъде другаде освен в Шамбала или с тибетските тайни библиотеки.

Теодор Тодоров

Дълбоки корени

Българска кръв за свободата на Ломбардия

Страници от гарибалдийската история

Наскоро открих името и на Нено Маринов, който се оказва третият „гарибалдиец с опит“ воювал с четата похода на Хаджи Димитър и Стефан Караджа през 1868 година. След разгрома на четата загиналите са 122 или 123 от общо 126 четници, а самата чета е причинила на враговете загуба от над 700 убити и над 900 ранени. В числото на убитите са няколко офицери, един артилерийски офицер, десетки сержанти и заптийски началници,

ранен е дори Йахия паша, коменданта на русенски гарнизон. В състава на четата обаче има един обикновен мъж, който е също с опит на гарибалдийски доброволец, а това е Нено Маринов.

За Нено Маринов се знае, че е от с.Кочмаларе (днес Отец Паисиево), а селището му е традиционно седалище на хайдутите и борци за справедливост. Именно от тук е и Върли Гюро именит наш поборник в борбата против чуждата власт.

Всъщност сведенията за живота на Нено не са много, но е доказано, че е бил и гарибалдиец. Споменава се, че през 1866 г.той взема участие в кампанията Ломбардия - Венето, заедно с Димитър Никулич-Общи, Грозю Станев, Теофан Райнов, Иван Хаджидимитров и Върли Гюро. Някои автори смятат, че подготовката на българите започва от о.Малта, където се сформира цяла българска рота, в състава на дивизия „Палермо“ и 17 дивизия на Нино Биксио, които вече имат

боен опит от 1860 година. Битката в походите от 1866 г. не е най-успешната за Гарибалди, но показва волята Италия да се отстоява пред австрийците и да ги отблъсне. По това време и Капитан Петко се е бил в сраженията за Северна Италия, като лична охрана на Гарибалди. Доскоро се приемаше, че той е воювал за Ломбардия, но това е общо становище. Всички българи воювали през 1866г. са взели участие в една голяма кампания в провинции Алтоадидже, Венето и

Ломбардия. Челните части нанасят удар и към Тирол.

Оказва се, че Нено Маринов е регистриран сред 126-те участници в четата на Хаджи Димитър и там взема участие в битките до Канлъдере, Вишовград, където най-вероятно е загинал, заедно с Коста Неполеона. По непотвърдени данни Нено Маринов е „извънбрачен“ син на Върли Гюро Начев, който е също наш гарибалдиец. Още няколко години борбата води до големи жертви сред българския народ,

но била увенчана с плодове на успеха през 1877 година. Важно е да знаем за всяка от тези жертви, защото нашият народ трябва да помни примера им, колкото и малко да са данните за тях. За българите в Италия тези наши герои са свързани с тази страна, затова историята за тях е както българска, така и италианска

Теодор Тодоров

За видимото и невидимото достигнало до нас

Италианските пътища, които минаха през Пловдив

Италианците са първите западноевропейци, които оказват забележимо въздействие върху развитието на Пловдив. В началото на XIX век стъпва в града Католическата мисия. Заедно с това е създадена лечебница, която прераства в Католическа болница. Новата й триетажна сграда е построена през 1927 г. Пострадала от земетресението на следващата година, днес тя изглежда по-различно. В нея е поместена пловдивската Военна болница.

Една от първите италиански легенди в Пловдив е Белият домин, даже в началото на миналия век е имало улица на негово име. Всъщност става дума за Доменико Мартелети (1810-1883) - свещеник, музикален педагог и диригент. Идва в Пловдив през 1859 г., за да ръководи музикалната дейност в католическата църква "Св. Лудвиг". Винаги е облечен с белите дрехи на доминиканците - оттам и прозвището. Формира музикална група - хор и оркестър, в която са включени 4 цигулки, 1 контрабас, 4 флейти, 2 кларинета, 2 валдохорни, 1 флигорна. В Пловдив зазвучава европейска музика. Става дума за творби на Йохан Себастиан Бах, на Хендел... Това дава основание да се счита, че в Пловдив е създаден първият български симфоничен оркестър.

Преди Белия домин в града стъпва епископ Андреа Канова, на когото дължим построяването на католическата църква в Пловдив, най-голяма в тази част на Европа. И той, и наследилите го на поста архиепископ Франческо Доменико Рейнаути, са погребани в Пловдив, в самата църква. Рейнаути е депутат "по право" в Областното събрание на Източна Румелия и на 22 октомври 1879 г. председателства по старшинство първото му заседание. На негово място през 1880 г. идва епископ Роберто Менини и той урежда в Пловдив католическа духовна семинария с пансион. И пак той насърчава отците августинци да продадат сградата на съществуващия вече колеж край р. Марица и да построят нова, по-голяма, днес там е разположен ректоратът на Пловдивския университет. През 1925 г. идва в България като апостолически визитатор, по-късно апостолически делегат в Софийско-пловдивския диоцез (католическа епархия) с център Пловдив, епископ Анжело Ронкали (бъдещият папа Йоан XXIII). Остава тук 10 години. С негово съдействие са осигурени средства от Ватикана

Френският колеж, по-късно ПУ "П.Хелендарски"

за възстановяване на католическите храмове след голямото земетресение през 1928 г. в Пловдив.

Непосредствено след Освобождението главен архитект на Пловдив и Източна Румелия в продължение на 6 години (1879-1885) е Пиетро Монтани (среща се и като Паоло, Пиер). Пристига в Пловдив по покана на д-р Георги Вълкович със задача да преустрои Хюнкяр хамам в Областно събрание на Източна Румелия. И остава за 6 години. Италианец по произход, идващ от Триест, получил архитектурното си образование и професионален мироглед в парижкото L'Ecole des Beaux-Arts, но развил творческата си сила сред Ориента. Участвал е в строителството на резиденцията на султана Йелдъз къшк в Чириган сарай, чийто архитект е Саркис Баян, а той е главен художник.

Арх. Монтани е проектант на областната библиотека и музей (две емблематични сгради на площад "Съединение"), на красивата и мощна сграда на Мъжката гимназия "Александър Първи" (там днес е Хуманитарната гимназия "Св. св. Кирил и Методий"), на първата палата в Държавната болница, на оцелялата първа къща на Люсиен Шевалас - "министъра на цветята"... Сред най-ценните произведения, създадени от съвременници на Съединението, е "Посрещането на княз Александър I на площад "Джумаята" в Пловдив на 9 септември 1885 г." от Пиетро Монтани. Билетолковаразвълнуванотсъбитието, че дори рисува огромна арка, която никога не е съществувала, на площада. Под нея изобразява министър-председателя Петко Каравелов, д-р Георги Странски, председател на временното правителство, майор Данаил Николаев, командващ южните войски, католически и православни митрополити. В традицията на времето Монтани е изобразил себе си и семейството - съпругата, дъщерята и сина си. Оригиналът на картината се съхранява в Националния военноисторически музей в столицата, а в Историческия музей в Пловдив може

да се види по-мощна репродукция.. Архитект Монтани е одобрил и градоустройствения план на Стара Загора, изготвен от Либор Байер, проектира там девическата гимназия "Мария Луиза" (1881-82), през 1882-83 г. реконструира чифлик на Юнус бей в Садово в Земеделско училище. Той е проектант и на общинската сграда в Харманли, сега там е музеят, на казарми в Айтос, на първия регулационен план на Хисаря.

Флорентинецът проф. Мариано (изписван и като Марио и Михаил) Пернигони (1857-1938 г.) идва в България след Освобождението, по покана вероятно на Католическата църква у нас. На тази мисъл навежда съвпадението в авторството на няколко католически колежа у нас. Следи от неговото творчество има на няколко места в България - в столицата София (1897 г.,

Кредитна банка, бивш гранд хотел Роял), във Варна (Френският колеж, сега НУИ "Добри Христов"), и Русе (1908 г., Френски девически колеж с пансион, сега английска гимназия), но най-многобройни са те в Пловдив - проектант е на гаровата сграда, Централна гара Пловдив (1908-1912), на емблематичния хотел "Молле" (1911), на няколко от колежанските сгради - реконструкция на стар бейски конак (1903-1907), сега там е Духовната семинария, а след това и нова сграда на Мъжкия католически колеж "Св. Августин", сега основна сграда на Пловдивския университет "П.Хелендарски". Проектирал е и къщи на известни пловдивчани. Той е автор на френските колежи в три български града - Пловдив, Варна и Русе.

Италия има свое консулство в Пловдив още преди Освобождението, което продължава дейността си и след 1878 г., като от първи юли 1914 г. става консулско агентство. Поради скъсването на дипломатическите отношения на Италия с България консулството е закрито. След 1923 г. възстановява дейността си. В края на Втората световна война италианските

консулства в България отново са закрити. От вицеконсулите добри спомени е оставил граф Джузепе Джаки (1900-1905) и това е запечатано в книгата на Никола Алваджиев "Пловдивска хроника". Италианското училище "Виторио Алфиери" на ул. "Иван Вазов" е създадено през 1926 г., следващата година започва работа и Италиано-българската търговска банка на улица "Княз Фердинанд".

През 1892 г. Пловдив става център на Първото българско земеделско-промишлено изложение. Панаирът се е провел в специално създадената от Люсиен Шевалас градина, получила името Цар Симеонова.

Акцент в тази градина е фонтанът със скулптурната фигура на флорентинеца Арнолдо Дзоки. Дзоки е оставил следи и в други български градове - Русе, Севлиево, София, но първата връзка с България е фонтанът "Деметра" в Пловдив. Композицията е уникална, такава не може да се види никъде другаде у нас, твърдят специалисти. Шадраванът всъщност е сватбен подарък на княз Фердинанд от австрийския император. Той го дарява на

Пловдив с изричното указание да бъде поставен пред изложението.

Голямото италианско присъствие в този град, освен архитектите и скулптора, е Карло Вакаро и неговото домочадие. В Тютоневия град, какъвто е Пловдив повече от столетие, Карло Вакаро е преди всичко известен като притежател на най-модерната за времето си тютонева фабрика и като инициатор за създаването на Картела.

За пръв път обаче неговото име става широко известно 20-ина години по-рано, когато той е един от пионерите на Пловдивския панаир през 1892 г. Карло Вакаро се представя със селскостопански машини в специално изграден свой павилион. Неговият син Едмондо Вакаро е купил и инсталирал в театралния салон на хотел "Шести август", по дописка във в. "Марица", "перфекциониран кинематограф, който дава картини в естествен а величина." На мястото на този театрален и киносалон днес се намира сградата на Пловдивския театър. Пръв помощник на баща си, Едмондо му е помагал и в цигареното производство, и в налагането на кинематографа. Залата при хотел "Шести август" се оказала годна и за едното, и за другото. Използват я за представления и кинопрожекции, но през 1911/1912-а е превърната на склад.

Пенка Калинкова

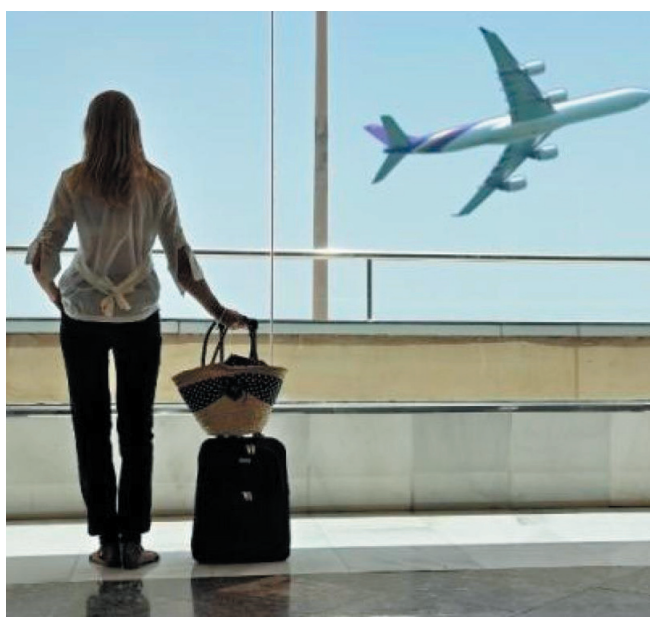
На прозореца

Емиграцията е погребение, след което животът продължава Необходимо ли е да се бяга от дома, когато няма война...

Напоследък все по-често чета в социалните Да се пише за емиграцията е трудно и рисковано, но достойно начинание – особено, когато подтикът за това иде някъде от дълбините на сърцето, където с времето се е превърнал в нравствена повеля. Немалко години живях в чужбина като частица от емигрантската вълна непосредствено след промените. Волю-неволю, през целия този дълъг период в мен протичаше непрекъснат процес на самоосъзнаване и самопреценка, изострен от липсата на привичните за родната среда опори. Бих желал да споделя плодовете от него.

Независимо дали осъзнаваме това или не, принадлежността към българската образована прослойка натоварва с особената отговорност, която интелигенцията е носела в нашата нова история. В този смисъл - фактът, че съвсем неотдавна стотици хиляди образовани българи се пръснаха по света повдига редица смущаващи въпроси. Такива са например въпросът за стойността, която в нашето време на глобализация, човешки потоци, рушене на авторитети и индивидуализъм имат свещени доскоро понятия като „родолюбие”, „вярност”, „жертвоготовност”, „мисия в обществото”, дали времето след промените беше наистина толкова тежко, че да оправдае напускането на земята, в която човек се е родил; и най-сетне - какви последици имаше това за преселника и за обществото като цяло. И смятам, че подходът към тях няма да е пълноценен, ако не надхвърлим строго националното и не засегнем най-важните за всеки човек въпроси, а именно – кой съм аз, какво зная за себе си, кое ме кара да постъпвам по един или друг начин и какъв е изобщо смисълът на моето тъй кратко съществуване...

Когато казвам „образована прослойка” си давам сметка, разбира се, колко е неточно да се поставя знак за равенство между образован човек и „интелигент” и че вещината в която и да е област на знанието по само себе не предполага си широк личен хоризонт, нравствено мерило и гражданска позиция. И това особено силно важи днес. Независимо от това, аз преднамерено разглеждам образованата прослойка като едно цяло, защото така силно изпква до каква степен в България е налице разрыв между образованост от една страна и нравственост и гражданственост от друга; да не говорим за бездната, която лежи между образованост и мъдрост - неща, които някак си естествено винаги са се отъждествявали у нас. И на фона на тази нерадостна картина, с по-голяма сила да изпъкне императива, че такъв разрыв не би трябвало да съществува. Благородството, както казва известната сентенция, задължава. Развитието на интелекта автоматически предполага задължение за равностойно нравствено равнище и придобиване на задълбочен и осъзнат мироглед; в противен случай натрупаните професионални знания не могат да послужат за нищо друго, освен за получаване на повече блага, за постигане на по-високо обществено положение и затъване в самомнение и еснафщина. Ето в това се

състои, по мое мнение, абдикацията на нашата нова образована прослойка от своя свещен

нравствен и обществен дълг – акт, ужасяващ със своята лекомисленост и едновременно - предизвикващ състрадание поради това, че е извиняем. И масовата емиграция в чужбина е едно от проявленията, може би най-драматичното, на екзистенциално и обществено равнодушие. В този смисъл, следва да се запитаме колцина от тези, които заминахме бяхме ако не друго, то поне романтици-авантюристи и колко – просто безсъзнатели „мигриращи птици”, литнали към топлите страни.

В духа на гореказаното, нека сега се съсредоточим върху причините. Оставяйки настрана аномалната политическа и стопанска обстановка, която по самосебе си представлява много сериозно основание, смятам, че напускането на толкова много образовани българи се дължи на няколко основни причини. Преди всичко, това стана поради непознаване на своята човешка същност, тоест на това, което би трябвало да разбираме, когато когато казваме „аз” и което може да бъде разкрита само в светлината на вярата. На второ място - поради разрушаването на доброто в нашата родова и гражданска традиция - процес, достигнал своя връх при тоталитаризма; и най-сетне – поради непознаване какви тежки последици има разкъсването на връзките с Родината. Уверен съм, че ако у хората живееше вяра, ако не бяха лишени от чувство за родова и гражданска принадлежност и най-сетне - ако имаха по-добра представа за последиците, нямаше да се стигне до такова масово изселване, а енергията и личните им способности, вместо да отидат за еднолично и самоволно „спасяване” щяха да намерят своето по-достойно приложение.

Основният елемент в състава на съвременната ни образована емиграция беше човекът от залеза на социализма. Много често той носеше високи професионални и човешки качества, но за съжаление едновременно с това беше жертва на бездуховност и съпътстващите я вътрешна разкъсаност, липса на самосъзнание, едностранчивост, отрицание, нравствено слабосилие, черногледство и чувство за

безсмислие – явните симптоми на поколение, расло в условия на обществен и традиционен вакуум, пряко изложено на нереални митове и упадъчни вейния, които беше поемало по инерция, или като отпор на повсеместното идеологизиране.

От друга страна, в голямата си част ние бяхме децата и внуците на онези същите млади хора, напуснали навремето родните си места към големия град в търсене на по-добри образователни и професионални възможности. Синове и внуци на преселници, и ние на свой ред бяхме потенциални преселници. И тъй като разкъсването на корените не е явление само от две поколения насам, а е по-скоро правило в трагичната българска нова история, както градската семейна и обществена традиция, така и селския патриархален бит бяха почти напълно унищожени. И този факт дълбоко беляза нашето поколение. В условията на новия градския живот, на смяна на живо предаваните, ясни родови и граждански ценности, в най-добрия случай дойде сладкоотровна смесица от отвлечен хуманизъм, естетизъм, nihilизъм и индивидуализъм, а в немалко случаи открилия се вакуум бе завзет от пошъл хедонизъм, еснафщина или просто от мъглата на безсъзнанието. И когато дойде тъй наречената промяна, ние вече бяхме научени на отвращение и безверие пътници – отвратени от политическите машинации, обезверени във възможностите за подобрене, обидени от това, че не сме признати „по достойнство”; лишени от силата, която дават вярата, родът, идеалът, изпълнението на дълга, честната гражданска изява; „запалени” от шанса да променим радикално живота си; увлечени от набиращата мощ преселенческа лавина; изпълнени с огорчение от десетилетията, както твърдахме, диктатура - въпреки че, ако трябва да бъдем справедливи, нашето поколение се оказа най-облагодетелствано от положителните страни на тоталитарния режим. Предишните поколения – и нашите живи, и нашите мъртвци – мълчаха. Обществените канали за предаване на духовни ценности бяха прекъснати. Бяхме погребали идеологемите от близкото минало, но настоящето предлагаше само хаос. Ето защо, в нашия мироглед нямаше как да съществуват понятия като ценност на страданието, ежеминутно отстояване на доброто, злотърпение, прошка, жертвоготовност; отсъстваше също възможността за смисъл, надвишаващ личните чувства, мечти и разсъждения; представа за Родина извън гръмките лозунги или тяхното отхвърляне...

Това, което е горяло в сърцето на Ботев, когато заявява на своето първо либе, че за него е „сладка почивка” да положи кости за Отечеството, столетие по-късно бе изгаснало в сърцето на космополитния български интелигент: той чисто и просто (нека ми бъде простена дързостта) грабна своето либе и двамата хукнаха за чужбина.

Константин Димитров
(Продължава в следващия брой)

„Невероятно е да откриеш как радикално може да се промени живота ти, когато осъзнаеш енергиите, които са част от природата на всяко човешко същество.“

Хосе Силва

Колко светлина има в мен

Има нещо много важно, което трябва да знаем дори в тъмните моменти, когато виждаме всичко в черно. Съществува една безкрайна и свещена светлина, която изпълва всички неща и всички същества. Дори когато не я виждаме, тя е на всякъде и позволява на материята да съществува и да се трансформира в хармония с природните закони. Нека си представим сега тази светлина

със съ-знанието, че тя съществува винаги и че ще съществува винаги във всяко нещо. И как във всеки миг ни помага да запазим радостта и свежестта на жизнената енергия във всички фази на нашето съществуване.

„Съществуване кратко и тъжно“ - казва Умът, който се оглежда постоянно в нещата, които не вървят. „Животът е изпълнен с безкрайна радост

и удовле-творение“ - казва Сърцето, което вижда очарованието във всяко нещо.

Да се научим да благодарим на кожата ни, за защитата и усещанията, които пренася.

Да благодарим на здравето ни, което е приятелята с безпокойството ни ,на смени.

Да благодарим на Слънцето за утрото, което ни подарява всеки ден.И да им се усмихнем.

Хубавото на живота

Кое е това нещо, което придава най-много очарование в живота ни? Качеството на нашите взаимоотношения. Съгласни ли сте? Какво ще рече това? Да се научим да бъдем все по-съ-знателни за нашите мисли, думи, движения и емоциите скрити в тях. „Защо ни е нужно всичко това?“ - ще каже някой. За да позволим на нашите отношения да разцъфнат в градината на живота. Отношенията които имаме с другите, отношението което имаме към самите себе си – към нашето тяло, нашия дъх, нашите чувства и мисли. Грижата ни за тези взаимоотношения е попътния вятър, който ни води към живот , изпълнен с удовле-творение

Ние сме склонни да се идентифицираме с нашето мнение, с нашето тяло, със социалните си роли и със своя професионализъм (или перфекционизъм!). Но това са само продуктите, а не същността.

Те са като пръстените на ръката. Формата, стилът и материалите, с които е направен пръстена се променят според модата. Но остава фактът , че пръстена съществува, защото съществуват пръстите, а не обратното, нали?

По същият начин, съществува ръката защото съществува тялото и съществува тялото, защото съществува нещо, което му дава живот и съществува животът, защото съществува светлината, която няма начало и няма край, която създава всички неща, включително и нашия пръстен.

Итогава? В края на историята с какво е най-добре да се идентифицираме? С модата, с пръстена, с ръката, с тялото, с ролите или ... с тази светлина, която позволява на всяко нещо да бъде и да съществува?

Събуди енергията, която е в теб

Какво е енергия? Топлината на една усмивка или може би щастие то да бъдем самите себе си? Да почувстваме силата на нашето тяло... Всеки един от нас има своя енергия. Като цяло можем да я видим като голямата свобода да бъдем и да действаме. Силата, която се пре-върща в ентузиазъм, който се разпръсква в цялото ни същество.

Това е същото усещане, което преминава през нас когато достигнем целта си, била тя лична или професионална. Това е радостта, изпитана в моментите когато правим нещо, което много ни харесва – спортуваме, танцуваме, четем, пътуваме...

И ако можехме само да открием как да живеем винаги в това състояние на духа...

10 минути тишина

Може да отделяме по 10 минути на ден от нашето ценно време и да ги посветим на мълчанието. А може също така да се движим ритмично под звуците на любимата музика, давайки свобода на нашите жестове и стъпки. Да се почувстваме свободни да правим всичко, което ни забавлява и ни носи благоденствие. Защо? Защото

именно това повишава най-бързо енергията ни.

Ако нищо друго не ви идва на ум, тогава ... пейте. Народът е казал „Който пее, зло не мисли!“ (който слуша, да му мисли....). Ако можете направете една кратка разходка в парка, посветете се на вашето изкуство, рецитирайте поезия или просто прочете една

молитва... всичко което правите е добре, стига да ви изпълва с ентузиазъм.

За малко да забравя – приятелите. Тесабезценен извор на ентузиазъм, нали? Особено онези, с които можете да се посмеете от сърце , просто така. Не ги забравяйте! Усмийте се.

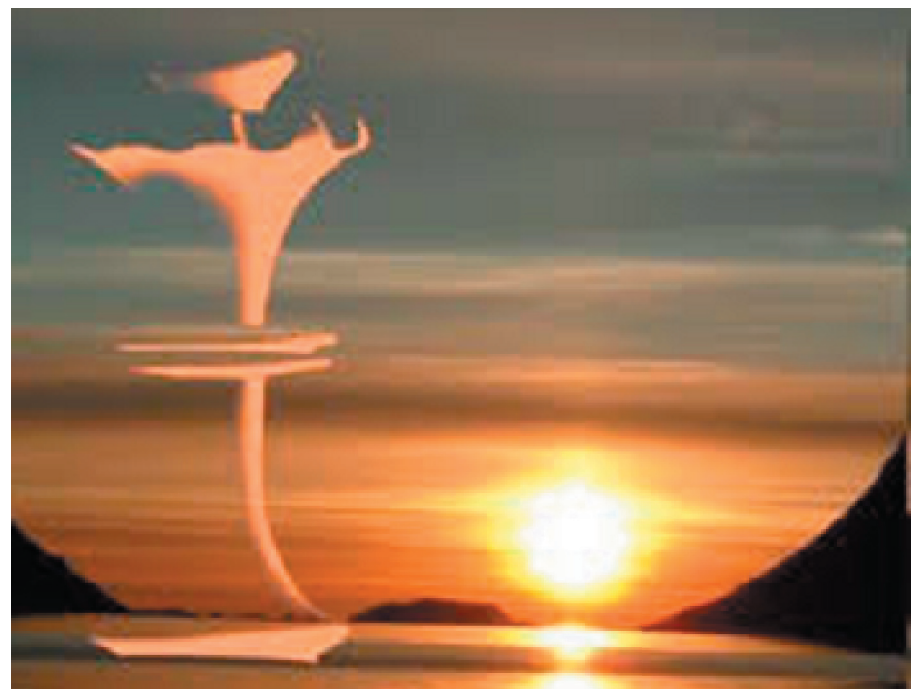
Така енергията ви ще се предава

на далеч и винаги ще се върща при вас с още по-голяма сила.

Светлината , която е у вас излиза наяве чрез вашия глас . Събудете духът си.

Мислите ни са нешлифовани диаманти. Хващат светлината за опашката и я разлагат в спектъра на истината. Нашата истина.

Димитринка Йорданова

Духовни двери

Честит празник народни будители!

Те идват от мрака.
Безмълвни и тихи.
Будители верни на своя народ.
Безименни, знатни –
В часа на признателност...
Помнете ги, българи!
Сведете глави!
Те книги създават.
Светлина ни даряват.
Да бъдем ний силни
за векове.
История пишат.
Рода си прославят.
И крачат във времето.
Достойни мъже.

Не са много народите, които в своя календар имат ден за почит към велики личности, които в мигове на изпитание са поддържали жив националния му дух, помагали са му да не забравя кой е, откъде идва и къде отива, но ние, българите, сме едни от тях.

Невероятен празник имаме ние - на 1 ноември почитаме своите Народни Будители, онези люде с огнени сърца, благородно и саможертвено запалили душите си, за да лумне в безпросветния мрак. Светлината

на Народното Просвещение и Националната Свобода!

Невероятен и единствен по рода си е този празник в света! В Деня на Народните Будители, повикани от обичта и преклонението на будните българи, при нас се завръщат невидимите духове на Великите ни Безсмъртни Учители и духовни пастири; на Човеците с тревожни умове и непреклонни воли да струват добро в ползу роду; да събират и съхраняват безценните богатства на необятния ни уникален фолклор; да дават вяра и кураж на обикновените хора, за да осъзнаят силата на

ЕДИНЕНИЕТО в името на Майка България! Хиляди са тези златни семена в народната нива на Духа - Св. Св. Кирил и Методий, Паисий Хилендарски, Софроний Врачански, Петър Берон, братя Миладинови, Петко Славейков, Захари Стоянов, Васил Левски, Христо Ботев, Иван Вазов и още много българи.

В паметния ден деца, родители и учители от БНУ „Асен и Илия Пейкови“ в Рим се събраха пред паметника на великия български творец Иван Вазов, за да се поклонят пред писателя и будителя, създаде огромно по обем творчество, за да

увековечи България и българското. Вероятно си задавате въпроса каква е връзката на Иван Вазов с Италия и какъв е поводът в Рим да бъде издигнат паметник на патриарха на българската литература?

Паметникът е открит на 21 май 2010 година и е дело на българския скулптор проф. Величко Минев.

Причината за откриването на паметник на Вазов в Рим е свързана със стихосбирката му „Италия“, която той създава по време своето пътуване до Апенините.

Това пътешествие е един вид желание за съпоставка на Вазовите духовни ценности с тези на световната култура, чийто синтез несъмнено може да се открие именно тук. Когато Иван Вазов идва в Италия през 1884 година, той е едва 34 годишен, а само от няколко години България се радва на своята независимост и свобода. Желанието да се отгърси от трагичните събития и представата за красивата страна, богата на история, поезия и изкуство, вдъхновяват и вълнуват въображението на поета. Пред него и всички наши будители, ние се прекланяме!

Детелина Кирилова

Под знака на културните различия и диалога

Среща на българските медии в чужбина

„Медиите и културните различия. Диалог между съседи“ е темата на 11-та Световна среща на българските медии, която тази година се проведе в Атина от 4 до 8 ноември. В събитието участваха 35 представители на български вестници, списания, новинарски и информационни сайтове, радиа и телевизии от 20 държави, както и колеги от най-влиятелните национални медии.

Проблемите и перспективите пред развитието на българските медии по света са основната тема на събитието, но въпросите, засягащи перспективите за развитие на туризма, трансграничното сътрудничество, миграцията и бежанската вълна. В отделни панели участниците дискутираха върху перспективите пред висшето образование у нас, както и ролята на медиите в света на културните различия.

„Мост на общуването между България и обратна връзка на българската общност със света, за общи решения на проблемите“. Така Полина Карастоянова, председател на Комисията по култура и медии в българския парламент обобщи 10-годишната история на световните срещи на българските медии при откриване на 11-то им издание в Атина. Форумът се превърна в институция, която преминава отвъд традиционния смисъл, защото поставя щекотливи и неудобни въпроси и търси

отговорите.

Форумът официално бе открит от Максим Минчев, директор на Българска телеграфна агенция, организатор на събитието в Атинския Каподистрийски университет, най-старият в Гърция, в присъствието на представители на гръцката и българската институции и общности. Българският посланик в Гърция, г-жа Емилия Кралева изтъкна доброто сътрудничество и приликите между България и Гърция с пожеланието 11-та световна среща на българските медии да се превърне в празник на идеи за добро под топлото ноемврийско слънце на Атина.

Специален гост бе Теодосий Спасов, който с виртуозното си изпълнение на кавал изрази многообразието и богатството на идеи, мнения, жизненост и оптимизъм, които са вече

традиционни характеристики на медийния форум.

Основните акценти на срещата бяха перспективите за развитието на туризма, сезонната миграция и нейното влияние на туризма, бежанци и миграция, образованието като кауза и бизнес, неслучайно на форума присъстват и ректорите на 5 университета от България. Също и взаимоотношенията между България и Гърция в сферата на бизнеса, образованието и туризма. На срещата бе представена и премиера на документален филм на Мария Спасова. Бяха връчени годишните награди на фонд „13 века България“ за най-добро българо-езично издание в чужбина“. Тази година Гърция беше избрана за домакин на срещата, защото тук се намира третата по големина общност от българи извън страната, а с Гърция ни свързва и тясно икономическо, политическо и културно сътрудничество. Първата световна среща на българските журналисти се проведе през 2005 г. в София. След това нейни домакини бяха Чикаго, Рим, Мадрид, Варна и Бургас, Виена, Амстердам, Букурещ, Пловдив и Велико Търново, Босилеград и Цариброд.

Димитър Ганчев

8 Ноември - Архангелов ден

Църквата е определила този ден за празник в чест на светите ангели и най-вече на св. архистратиг Михаил, когото смята за вожд на небесните сили в борбата им срещу духовете на мрака и злото.

В църковния и народния български календар Архангеловден е най-големият есенен празник след Димитровден.

Всеки християнин има своя ангел-пазител, който се моли за него на Бога, предпазва го от беди, съветва го да върши добри дела, внушава му добри мисли и желаниа и скърби за него, когато греши и забравя Божиите заповеди. В молитвата към ангела-хранител ние казваме: "Свети ангеле, който си ми даден от Бога,

добри мой пазителю, моля ти се избави ме от всякакви напасти, спаси ме от скърби!" Ние молим Бога да ни даде "мирен ангел, верен наставник, пазител на нашите души и тела".

Православната църква определя Св. Михаил като един от седемте първенстващи ангели, които винаги стоят пред престола на Господа.

Той представя Божието слово, архангел Гавраил е носител на Божиите тайни, Рафаил - лечител на недъзите, Уриил - просветител на душите, Салатиил е молител и застъпник пред Бога, Иехудиил е прославящ Господа, а Варахиил е подател на Божиите благословения.

Архангел Михаил е символ на доброто, на справедливостта и светлината. Носител е на

силата, която облагородява, затова в иконите е изобразен с копие в ръка, а с краката си тъпче дявола.

Той извежда душите на умиращите, а денят му е свързан с почитта към тях. На неговия празник във всеки български православен храм се отслужва тържествена Света Литургия и се прави водосвет за здраве.

На Архангеловден българите правят курбан. Обикновено се жертва мъжко животно - овен или шиле, чиито глава и крайници се варят цели и след това се кадят с тамян. Жените приготвят и раздават помежду си специален обреден хляб, наричан "Рангелов" хляб.

13 Ноември - Новите мъченици на комунизма

13 ноември: Католическата църква в България ще възпомена и е блажените български мъченици, отците Успенци Камен Вичев, Павел Джиджов и Йосафат Шишков. По този повод в Софийско-Пловдивската епархия ще бъдат отслужени празнични литургии. В близост до катедралния храм „Свети Лудвик“ е издигнат паметника на отец Камен Вичев, който бе осветен на 11 ноември 2000 година. Паметните плочи на паметника напомнят за отец Камен и за всички, които са загубили живота си през комунистическия режим, а отец Вичев е избран като представител на всички божи служители, загинали през това време. Паметна плоча е поставена и на пл. „Централен“, възпоменавайки денят, в който папа Йоан Павел II отслужи

света литургия, на която обяви за блажени отците Успенци. В катедралния храм „Свети Лудвик“ на 10 юни 2007 год. бе осветена капела, посветена на блажения Павел Джиджов от Н.В.Пр. монс. Георги Йовчев. Тази инициатива бе осъществена, тъй като отец Павел през 1919 год. приема светото кръщение в катедралната църква, а през 1945 год. отново тук е ръкоположен за свещеник. В катедралната църква в Пловдив има обособен кът на мъчениците, чрез който се отдава почит на слугите божии монс. Иван Романов, отец Фортунат Бакалски, отец Флавиан Манкин и многобройните свещеници, които са свидетелствали със своя пример и вяроност към Исуса Христос и Светата майка Църква.

Жана Стоева

В дясно: Блажен Евгени Босилков
Долу: Камен Вичев, Йосафат Шишков,
Павел Джиджов

30 Ноември - Св. Андрей Първозвани

Има ли надежда на земята

Нарича се Първозван, защото пръв от апостолите е повикан да тръгне след Христа. Андреевден е пряко свързан в народния календар с представите за преход от есента към зимата.

Вярва се, че Свети Андрей е покровител на мечката и неин заповедник. В много предания се разказва, че той се явява пред хората, яхнал мечка, прогонвайки зимата и дългите нощи. Българите наричат празника Едрей, Едринден или Мечкин ден. Според народните възгледи и познания в областта на астрономията на този ден започва нарастването на деня. Българската

поговорка гласи, че "На Едрей денят започва да наедрява колкото едно просено зърно (житно зърно, маково зърно или синапено зърно)".

Името на Св. Андрей често се среща в Евангелието. За него се споменава в разказа за нахранването на народа с пет хляба. От ранни години Андрей жадувал за божествената истина и когато Йоан Кръстител се явил в Юдея, той станал един от неговите ученици. Андрей стоял на брега на Йордан, когато Йоан Предтеча, посочвайки на народа минаващия Исус, казал: "Ето агнецът Божий!".

Като чул тези думи, Андрей тръгнал подир Спасителя и прекарал с него целия ден. След това отишъл да намери брат си Симон (Петър) и му съобщил радостната вест: "Намерихме Месия!" и го довел при Христа. Двамата братя продължавали своя предишен живот и се занимавали с риболов. Те били родом от Витсаида. Покъсно Спасителят ги видял веднъж на Галилейското море и им казал: "Вървете след мене, и аз ще ви направя ловци на човеци". Оттогава те навсякъде следвали Христос и били свидетели на неговите чудеса, смърт и Възкресение.

Паралел 43

Главен Редактор: Венета Ненкова
Зам.Гл.Редактор: Теодор Тодоров
Сътрудници:
Йорданка Минева, Димитринка Йорданова, Елена Кючукова,
Мая Методиева

Майл: scuolabulgara@gmail.com
Сайт: www.paralel43.jimdo.com
Тел. 0039 348 35 30 943

Настоящото издание е продукт на Културната Асоциация с идеална цел "Паралел 43", създадена в Рим през 2014 год. В основната дейност на асоциацията е заложено изирането на българския език, култура и история.

Портрети

Енрико Ди Мазей - българският глас

От Пловдив до европейските оперни сцени

Енрико Такела, с артистичен псевдоним Енрико Ди Мазей е още един бисер в съкровищницата на българските оперни гласове.

Неговият творчески път се свързва с един трагичен момент сполетял България през април 1928 г., а именно Чирпанското земетресение. Тогава умират много хора, разрушени са стотици къщи. През същата година от Париж пристига световно известният тенор Енрико Ди Мазей, за да участва в благотворителни концерти, за набиране средства за жертвите на земетресението.

Енрико е роден в Пловдив през 1894 г. Той е син на родения в България италианец Атилио Такела и българка. През 1868 г. дядо му Дамазо (Доменико) Такела пристига в България от Цариград и се установява като търговец на зърнени храни в Пловдив. Купува с къща на ул. "Станционна" до ж.п.гарата.

Доменико (1832 г. Генуа – 1913 г. Бургас) по време на Априлското въстание и Руско-Турската война подпомага пострадалото българско население и организира болница за бежанците от опожарената Стара Загора. По този повод е награден от руския император Александър II с орден "Свети Станислав", а италианския крал го прави кавалер на ордена "Свети Мориц и Свети Лазар".

Атилио Такела е един от първите заместник директори на Народната библиотека и музей в Пловдив. Той отговаря за нумизматичната секция. След афера с изчезнали монети, последвал съдебен процес и помилване на Атилио от цар Фердинанд, семейството се преселва в Бургас.

През 1928 г. четем във вестник "Дневник": "Всеки българин се радва, когато чуе нещо добро за наш съотечественик - особено, когато добри известия идват от чужбина, гдето рожбите на нашата страна заемат първи места на културните подиуми. Енрико Ди Мазей е първи солист на Опера Комик в Париж. Той е известен тенор канен във Франция, Германия и направил турне в Америка. Роден е в град Пловдив, където се е учил и израстнал. Майка му е българка, баща му италианец, бивш директор на музея в Пловдив. Баща му, господин Такела също е роден в Пловдив. Майка му, сестрите му и брат му сега живеят в Бургас. Пеене той е учил в Рим и Милано. Любимец на парижката публика той стана такъв и на софийската. У нас е гостувал в оперите "Тоска", "Риголето", "Мадам Бътърфлай" и "Бохеми"."

Отзиви на чуждестранни вестници за Енрико Ди Мазей: в-к "Feuille d'Avis" - Лозана: "Публиката беше завладяна от неговия възхитителен, с поразяваща нежност глас, който достигна до съвършенство". В-к "Journale de Geneve" - Женева: "Ди Мазей притежава божествен глас, разкошен, естествен и пленяващ тембър, запазващ и в най-високите и в най-ниските регистри своята сигурност."

По сведения на негови роднини разбираме, че Енрико е имал брат - Джулиано Такела (директор на Италианското училище в Бургас), който след Втората световна война се изселва в Италия. Сестра му, Паулина, се омъжва за българин, чиито наследници, днес живеят в Бургас и София.

Енрико Ди Мазей умира в Женева през 1958 г. Той се нарежда сред знаменитите тенори на миналия век. Присъствието му на сцената е много силно, защото освен гласови данни, Енрико е изключително артистичен и много красив.

Неговото име четем в албума "Неаполитански песни" наред с имената на Бениамино Джили, Тито Скипа, Енрико Карузо и др. Участие в "Тоска" заедно с Нинон Вален и до днес вълнува почитателите на оперното изкуство.

През сезона 1928-1929 Енрико Ди Мазей и легендарната Лили Понс участват на сцената на театър "Одеон" - Париж в операта на Пучини "Бохеми".

В книгата "Златните години на Миланската Скала" е отбелязано и блестящото представяне на Лили и Енрико в "Риголето" на Верди. Репертоарът на Енрико Ди Мазей е богат. Незабравими ще останат участията му в "Бохеми", "Тоска", "Андре Шение" и много други опери.

Птици

Като залутан звън през теб минавам, свят,
като насън вървя през теб, живот чудесен,
раздавам се като трошици хляб,
изпявам се като най-чиста песен.

Ти като приказка със хиляди очи,
оставяш ми ръцете вечно с празни длани,
а някаква съдба ме гледа и мълчи
и тъй е страшно нейното мълчание.

Завиждам им на птиците, небесните сестри,
за пълните сърца със радости и грижи -
по пътя, начертан връх ясното небе,
редицата им сребърна се ниже...

Дора Габе

Поетичен
ЪГЪЛ

Диана Коларова